

*Atlas
Roślin
Górskich*

CZĘŚĆ III

**Naparstnica -
Skalnica**

Naparstnica purpurowa
Digitalis purpurea L.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod częściową ochroną

Siedlisko: zręby, brzegi lasów i zarośli,
często na glebach zawierających mangan

Występowanie: zachodnia i środkowa Europa, w
Polsce w Beskidzie Śląskim i Żywieckim,
sztucznie wprowadzona w Tatrach (pod
Myślenickimi Turniami) i Karkonoszach

Opis:

Liść naparstnicy purpurowej został wprowadzony do lecznictwa konwencjonalnego już z końcem XVIII wieku przez szkockiego lekarza Whiteringa.

Zawiera glikozydy nasercowe m.in. digitalinę i digitoksynę, będące podstawą leczenia przewlekłej niewydolności serca. Niestety bardzo łatwo kumulują się w mięśniu sercowym, co prowadzi do groźnego w skutkach zatrucia. Lepiej więc samodzielnie nie robić sobie herbatki z naparstnicy.

Rośliny podobne

Naparstnica zwyczajna

Naparstnica zwyczajna
Digitalis grandiflora Mill.
(Digitalis ambigua Murr.)

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

phot. Urszula Dyner

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod częściową ochroną

Siedlisko: zręby, brzegi lasów i zarośli, kamieniste
zbocza, po piętro kosówki

Występowanie: Europa, Azja Mniejsza, Syberia

Opis:

Zarówno polska jak i łacińska nazwa (łac. *digitalis grandiflora*) pochodzi od kształtu kwiatów przypominających naparstek (łac. *digitalis* = naparstek). Podobnie jak inne gatunki naparstnic zawiera silnie trujące glikozydy nasercowe, używane do produkcji leków.

Rośliny podobne

Naparstnica purupuruowa

Narecznica samcza
Dryopteris filix-mas
(L.) Schott
(Aspidum filix-mas Sw.)

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca

Siedlisko: lasy, zacienione zbocza, rumowiska,
hale górskie, po piętro alpejskie

Występowanie: gatunek kosmopolityczny (z
wyjątkiem Afryki, Australii i strefy arktycznej)

Opis:

Kłaczce zawiera trujące substancje, którymi dawniej leczono z glist i tasiemców. Jednak ze względu na działania uboczne zaniechano tego sposobu...

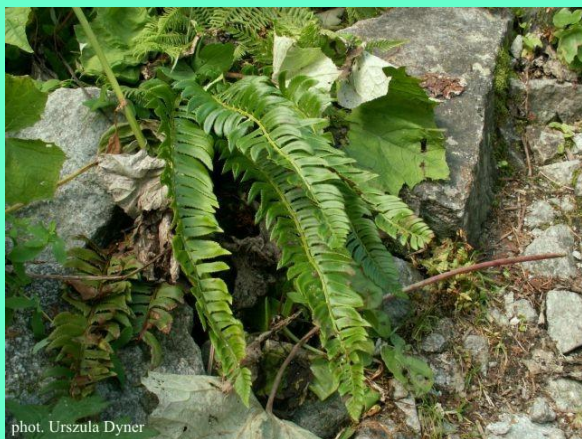
Rośliny podobne

Paprotnik kolczysty

Podrzeń żebrowiec

Paprotnik ostry

Pióropusznik strusi

Nawłóć alpejska
Solidago alpestris L.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: hale, wysokogórskie murawy,
borówczyska, ziołorośla, w piętrze kosówki i
halnym

Występowanie: góry środkowej Europy

Opis:

Nazwa nawłoci (łac. *solidago alpestris*)
nawiązuje do jej właściwości leczniczych (łac.
solidus = zdrowy, mocny, *ago* = czynię).

Rośliny podobne

Nawłóć kanadyjska

Nawłóć pospolita

Nawłóć kanadyjska

Solidago canadensis L.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

październik

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: łągowe zarośla nadrzeczne, zręby leśne,
tereny ruderalne

Występowanie: wschodnie rejony Ameryki
Północnej

Opis:

Roślina pochodzi z Ameryki Północnej. W Polsce rozpoczęto jej uprawę, jako rośliny ozdobnej, na początku XIXw, a następnie uległa zdziczeniu wypierając ze swych siedlisk wiele rodzimych gatunków. Obecnie jest uważana za trudny do zwalczenia chwast o ogromnym dynamizmie.

Rośliny podobne

Nawłóć alpejska

Nawłóć pospolita

Nawłoc pospolita
***Solidago virga-aurea* L.**

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

październik

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: suche zręby, lasy, łąki, przydroża,
zbocza, do 2500mnpm

Występowanie: Europa (z wyjątkiem krajów
śródziemnomorskich), zachodnia i północna
Azja, północna Afryka, Ameryka Północna

Opis:

Liści nawłoci pospolitej używano kiedyś jako namiastki herbaty. Z kwiatów natomiast uzyskiwano żółtą farbę.

Rośliny podobne

Nawłoc alpejska

Nawłoc kanadyjska

Niebielistka trwała

Sweetia perennis L.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina pod całkowitą ochroną

Siedlisko: wilgotne skały, murawy, łąki, źródliska,
torfowiska niskie, po piętro halne

Występowanie: Europa, Azja, w Polsce w Górach
Izerskich, Karkonoszach, Masywie Śnieżnika,
Pilsku, Wzniesieniu Gubałowskim i Tatrach

Opis:

Znana także jako swertia lub sweertia, od nazwiska holenderskiego ogrodnika Emanuela Swerta (1552-1612). Kuzynka goryczek (należy do rodzaju goryczkowatych).

**Niecierpek
drobnokwiatowy
Impatiens parviflora
DC.**

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

październik

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: lasy liściaste, mieszane, zarośla,
rumowiska, ogrody, parki

Występowanie: pierwotnie w północno-
wschodniej i centralnej Azji, w XIX stuleciu
zdziczały z ogrodów botanicznych w środkowej
i północnej Europie

Opis:

Nazwę swą zawdzięcza owocom pękającym gwałtownie, niecierpliwie, nawet przy najdrobniejszym dotknięciu (łac. *impatiens parviflora*; łac. *impatiens* = niecierpliwy), dzięki czemu potrafi rozrzucić nasiona nawet na odległość 3 metrów. W naszej florze jest rośliną zawleczoną i rozprzestrzeniającą się w sposób niemal nieograniczony, wypierając rodzime gatunki z runa lasu. Po raz pierwszy pojawił się w Europie w genewskim ogrodzie botanicznym w 1830r., skąd rozpoczęła się jego ekspansja. Liście i łodygi zawierają trujące substancje.

Rośliny podobne

Niecierpek pospolity

Niecierpek pospolity
Impatiens noli-tangere L.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: wilgotne lasy liściaste i iglaste, łągi,
brzegi strumieni, po regiel górny

Występowanie: prawie cała Europa

Opis:

Łacińską nazwę (łac. *impatiens noli-tangere*) zawdzięcza owocom pękającym gwałtownie, nawet przy najdrobniejszym dotknięciu, dzięki czemu potrafi rozrzucić nasiona nawet na odległość 3 metrów: *noli me tangere* (słowa wypowiedziane przez Chrystusa do Marii Magdaleny po zmartwychwstaniu J 20:17) oznacza dosłownie "nie dotykaj mnie", a łac. *impatiens* = niecierpliwy. Jest rodzimym europejskim gatunkiem niecierpka, wypieranym powoli przez zawleczonego z Azji niecierpka drobnokwiatowego.

Rośliny podobne

Niecierpek drobnokwiatowy

**Niezapominajka
alpejska
Myosotis alpestris
Schm.**

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: rumosz skalny, żwirki, trawiaste upłazy, źródliska, na podłożu wapiennym, w piętrze kosówki i halnym

Występowanie: góry Europy, w Polsce w Tatrach i w Karkonoszach (w małym Śnieżnym Kotle)

Opis:

Niezapominajkę (łac. *myosotis palustris*) starożytni Grecy nazwali "mysim uszkiem", od kształtu i owłosienia liści (gr. *mys* (*myo*) = mysz, *us* (*otis*) = uszko).

Rośliny podobne

Niezapominajka leśna

Niezapominajka leśna
Myosotis silvatica
(Ehrh.) Hoffm.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: lasy liściaste, zarośla, brzegi cieków wodnych, po piętro kosówki

Występowanie: górskie rejony półkuli północnej

Opis:

Gatunek bardzo zmienny, tworzący liczne odmiany i podgatunki. Niezapominajka to chyba jedyny kwiatek w Polsce mający swoje święto. Jest ono obchodzone 15 maja od 2002r. Była to inicjatywa słuchaczy Ekoradia - audycji nadawanej przez I Program Polskiego Radia. Głównym celem święta ma być stałe przypominanie nam o ochronie i zachowaniu przebogatej różnorodności biologicznej naszego kraju.

Rośliny podobne

Niezapominajka alpejska

Olsza czarna
Alnus glutinosa
(L.) Gaertn.

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: wzdłuż rzek i strumieni, łągi, olszyny,
gatunek pionierski, po regiel dolny

Występowanie: Europa, Azja Mniejsza, Kaukaz,
północno-zachodnia Afryka, zachodnia Syberia

Opis:

Z posępnymi olchami wiązało się wiele wierzeń. Jej gałązki miały odstraszać myszy i nornice, a wyłożone ze świeżymi liśćmi na noc w pomieszczeniu i rano wyrzucone, miały na lepkich liściach wynosić pchły. Zatykano je również w okiennicach i drzwiach w Zielone Świątki, by chroniły przed burzami, piorunami i nawałnicami oraz w św. Jana Chrzciciela, by chroniły przed zarazą. Wiele podań też wiąże się z jej czerwieniejącym na powietrzu drewnem. Jedno z nich mówi, że kiedy Pan Bóg stworzył owieczkę, diabeł również zapragnął pokazać swoją moc. Ulepił z gliny rogate zwierzę, na swoje podobieństwo i próbował je zaciągnąć za ogon przed boskie oblicze koło rosnących w pobliżu olch. Pan Bóg jednak go pokarał - koza mu się urwała, a krew z pozostałego w rękach diabła ogona obryzgała drzewa. Odtąd koza nie ma ogona, a olchy mają czerwone drewno. W innym, gdy diabeł został zraniony przez św. Michała, uciekając do piekła przystanął z bólu i oparł się o olchę, zraszając ją krwią. Stąd olcha przy nacięciu kory krwią cieknie i ma czerwone drewno. Drewno olchy jest miękkie, lekkie i nietrwałe na powietrzu, zachowuje natomiast się długo pod wodą, stąd wykorzystywano je w budownictwie wodnym (np. drewniane wodociągi Poznania były wykonane m.in. z olszy). Używa się go także razem z drewnem jałowca do wędzenia. Korę olchy stosuje się w garbarstwie. Olcha jako jedno z niewielu drzew ma zdolność wiązania wolnego azotu przy pomocy symbiotycznych bakterii żyjących w brodawkach korzeniowych.

Rośliny podobne

Olsza szara

Olsza szara
***Alnus incana* (L.) Mnch.**

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: wilgotne lasy, brzegi wód, w górach wzdłuż potoków tworzy małe laski określane mianem olszyny karpackiej

Występowanie: Europa, Azja Mniejsza, Kaukaz, północno-zachodnia Afryka, zachodnia Syberia, na północy aż po granicę lasu z tundrą

Opis:

Tak jak pozostałe gatunki olchy, pobiera z atmosfery wolny azot dzięki symbiozie z bakteriami zasiedlającymi specjalne brodawki korzeniowe. Opadające liście olchowe, łatwo rozkładające się, wzbogacają następnie glebę w ten związek już w postaci organicznych związków. Stąd jest cenionym gatunkiem pionierskim, chętnie sadzonym na terenach poprzemysłowych, hałdach, skarpach i nieużytkach. Jest drzewem krótkowiecznym, więc rzadko osiąga wymiary pozwalające wykorzystać jej drewno.

Rośliny podobne

Olsza czarna

Omieg górski
Doronicum austriacum
Jacq.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina pod całkowitą ochroną

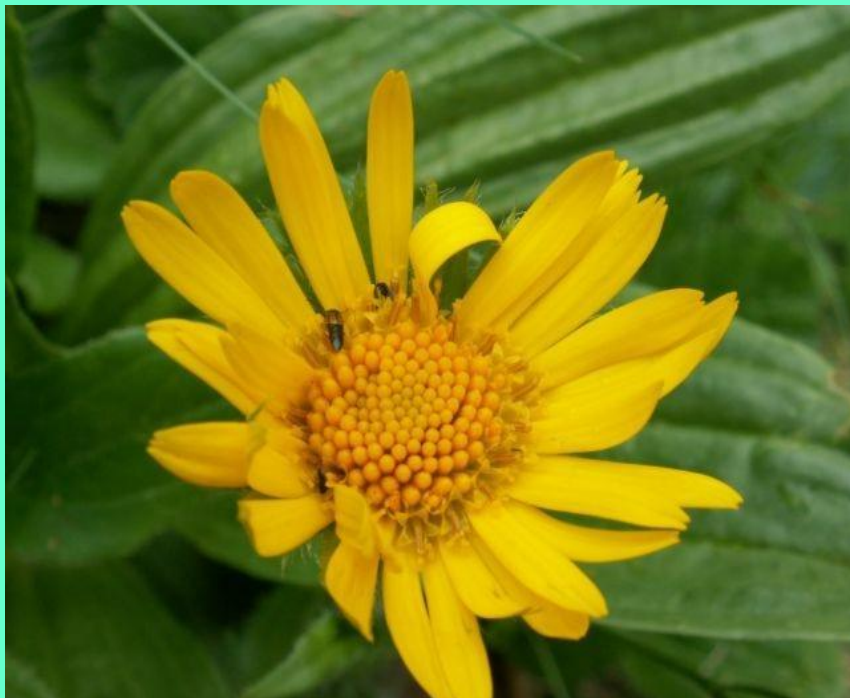
Siedlisko: zarośla kosówki, wilgotne lasy,
ziołorośla

Występowanie: góry środkowej i południowej
Europy oraz Azji Mniejszej

Opis:

Dzięki długim, mięsistym korzeniom sięga daleko w głąb po wodę. Od dawna uważany za roślinę magiczną, mającą moc odnajdywania zakopanych w górach skarbów. Na pewno natomiast posiada alkaloidy o właściwościach cytostatycznych (hamujących podział komórek), które być może wejdą w przyszłości w skład leków przeciwnowotworowych. Na razie można nimi leczyć raka piersi u doświadczalnych myszy, ale może kiedyś...

Rośliny podobne

Omieg kozłowiec

Rumian żółty

Smotrawa okazała

Omieg kozłowiec
Doronicum Clusii (All.)
Tausch.
(Aronicum Clusii All.)

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: wysokogórskie murawy,
na podłożu bezwapiennym,
od piętra kosówki po turniowe

Występowanie: Pireneje, Alpy, Karpaty, w
Polsce tylko w Tatarach

Opis:

Zwany także kozim zieleń z tej przyczyny, że jest jednym z ulubionych dań kozic. Stąd też wzięła się wiara, że zapobiega zawrotom głowy nad przepaściami (zarówno u kozic jak i ludzi). Łacińska nazwa gatunku (łac. *doronicum clusii*) pochodzi od nazwiska francuskiego botanika i lekarza Charlesa de Lecluse, zwanego Clusiussem (tego samego, któremu zawdzięcza swą łacińską nazwę goryczka krótkołodygowa). W Polsce przebiega północna granica zasięgu tego gatunku.

Rośliny podobne

Omieg górski

Rumian żółty

Smotrawa okazała

Orlik pospolity
***Aquilegia vulgaris* L.**

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: zarośla, widne lasy, kamieniste zbocza, zręby, głównie na podłożu bogatym w węglan wapnia, na niżu i w piętrze regli

Występowanie: południowa i środkowa Europa, północna Afryka, umiarkowane strefy Azji

Opis:

Nazywany także rękawiczkami Matki Boskiej lub mniej chlubnie księżymi galotami lub gadzimi portkami. Nazwa orlik pochodzi od charakterystycznej budowy kwiatu - ostrogi płatków korony przypominają zakrzywione szpony orła.

Oset siny
Cardus Glaucus Bmg.
(Cardus defloratus
auct. polon.)

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: naskalne murawy, na podłożu wapiennym, od regla dolnego po piętro halne
Występowanie: góry środkowej i południowej Europy, w Polsce tylko w Pieninach i Tatrach

Opis:

Łacińska (łac. *carduus glaucus*) i polska nazwa nawiązuje do sinozielonej barwy liści (łac. *glaucus* = niebieskawy). Osty są bardzo podobne do ostrożni, od których można je odróżnić z łatwością po puchu owocowym: u ostrożni włoski puchu są pierzasto rozgałęzione, podczas gdy u ostów są nie rozgałęzione. Ta kłująca i nieprzyjazna roślina jest wysławiana w szkockich legendach. W czasach gdy Szkoci toczyli jeszcze rozliczne boje z Anglikami, pewnej nocy, gdy szkoccy wojownicy spali gdzieś w krzakach z dala od swych domostw, Anglicy skradali się po cichu by ich napaść i zgładzić. W ciemnościach nocy nie dostrzegli jednak, że przyszło im przedzierać się przez osty i pokłuci przez nie dotkliwie zaczęli krzyczeć z bólu. To obudziło oczywiście Szkotów, którzy dzięki temu uniknęli śmierci. Na pamiątkę tego zdarzenia umieszczono rysunek ostu na rewersie funta. Mniej sympatycznie zapewne kojarzył się naszym prarodzicom, gdy po wypędzeniu z Raju Bóg przeklął ziemię, by tylko "cierń i oset rodziła" (Księga Rodzaju 17-19). Dobrze, że się to przekleństwo nie spełniło...

Rośliny podobne

Ostrożeń błotny

Ostrożeń
głowacz

Ostrożeń
lancetowaty

Ostrożeń błotny
Cirsium palustre (L.) Scop.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: mokre łąki, torfowiska, olszyny, łęgi,
brzegi potoków, źródliska, do 1700mnpm

Występowanie: prawie cała Europa

Opis:

Rośliny podobne

Oset siny

Ostrożeń lepki

Ostrożeń
lancetowaty

Ostrożeń
głowacz

Ostrożeń
warzywny

Ostrożeń
krótkołodygowy

Ostrożeń głowacz
Cirsium eriophorum (L.)
Scop.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: suche zbocza, skraje lasów, piargi,
w piętrze regli

Występowanie: środkowa Europa, w Polsce w
Karpatach Zachodnich i okolicach Przemyśla

Opis:

Bardzo zdesperowani jadają nierozwinięte koszyczki i ich dna - jak karczochy oraz młode pędy (gustują w nich również owce i kozy). Na łąkach ostrożnie stanowią jednak uciążliwe chwasty, które nawet po wysuszeniu nie nadają się na paszę. Ponadto hamują wzrost innych roślin. Bardzo duże, kuliste koszyczki kwiatowe dały nazwę całej roślinie. Uprawiany niekiedy jako roślina ozdobna.

Rośliny podobne

Oset siny

Ostrożeń lepki

Ostrożeń
lancetowaty

Ostrożeń
błotny

Ostrożeń
warzywny

Ostrożeń
krótkołodygowy

Ostrożeń
krótkowłodygowy
Cirsium acaule
(L.) Webb.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: półsuche murawy, wrzosowiska, brzegi lasów, pastwiska, na wapieniach

Występowanie: w Polsce w rejonach górskich, na Dolnym Śląsku, Kujawach, Pomorzu Zachodnim, Mazowszu i Suwalszczyźnie

Opis:

Rośliny podobne

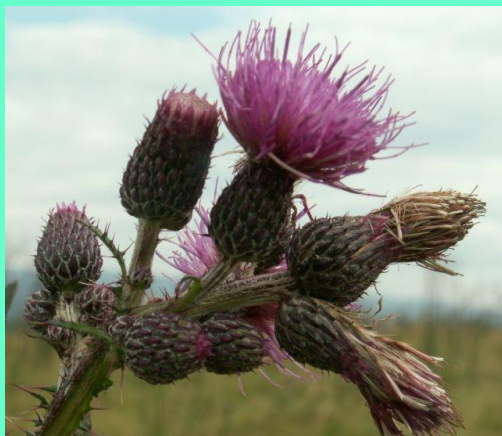
Oset siny

Ostrożeń lepki

Ostrożeń
lancetowaty

Ostrożeń
błotny

Ostrożeń
warzywny

Ostrożeń głowacz

Ostrożeń lancetowaty
Cirsium lanceolotum
(L.) Scop.

Okres kwitnienia:

lipiec

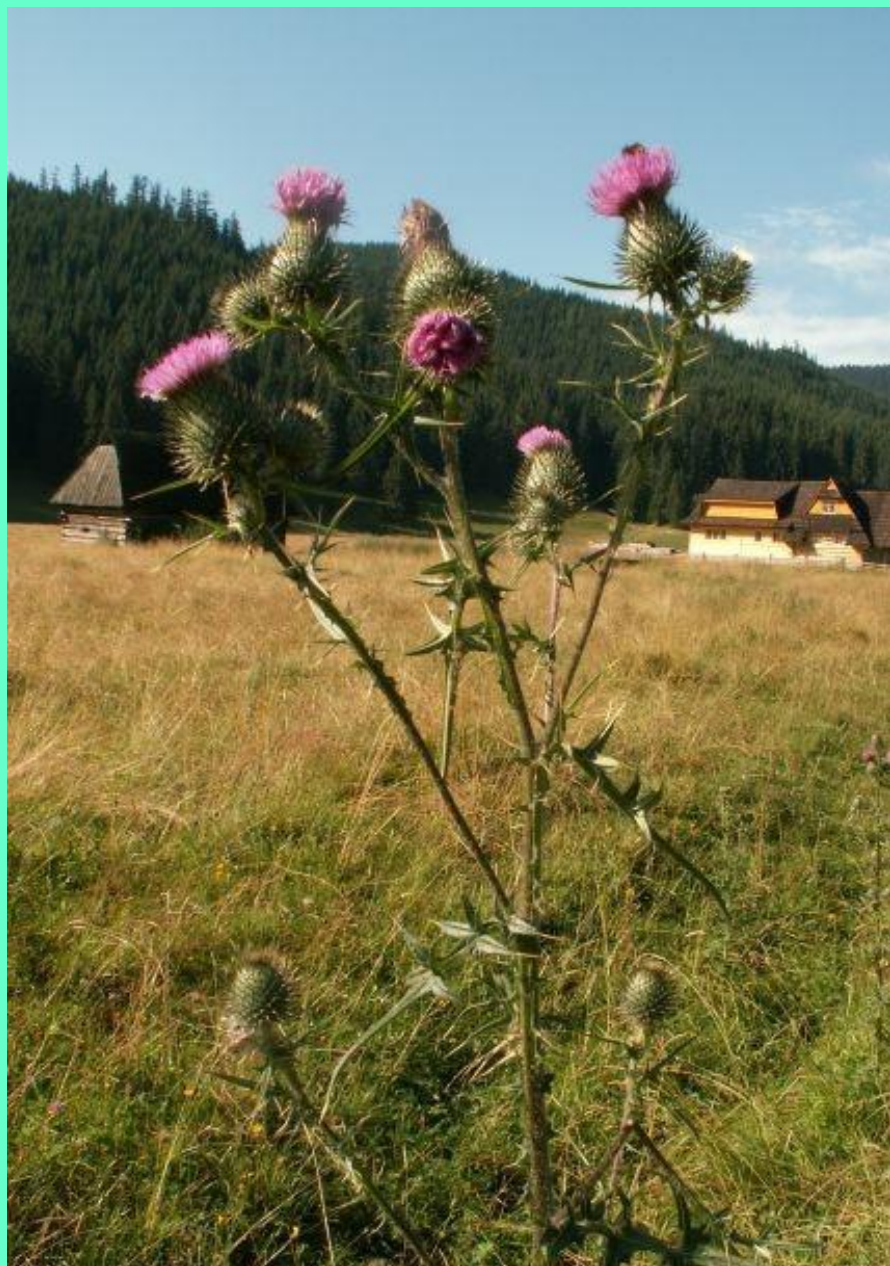
sierpień

Występowanie:

Siedlisko: zręby, zarośla nadrzeczne,
skraje lasów, pastwiska, miejsca ruderalne, po
regiel dolny

Występowanie: cała Europa

Opis:

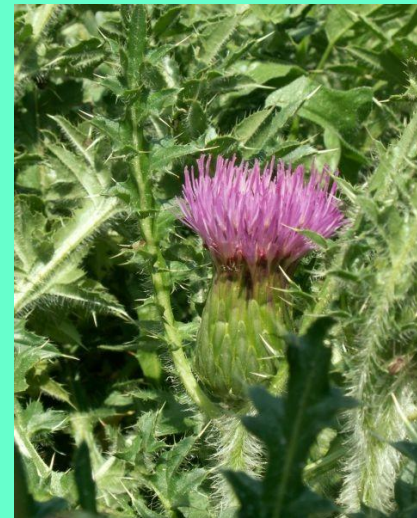
Rośliny podobne

Oset siny

Ostrożeń lepki

Ostrożeń
krótkołodygowy

Ostrożeń
błotny

Ostrożeń
warzywny

Ostrożeń głowacz

Ostrożeń lepki
Cirsium eristhales
(Jacq.) Scop

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: skraje lasów i zarośli, brzegi potoków,
skaliste zbocza, od regła dolnego po piętro
kosówki

Występowanie: środkowo-wschodnia Europa

Opis:

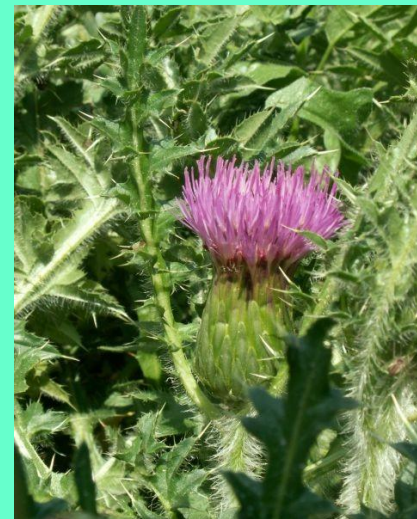
Rośliny podobne

Oset siny

Ostrożeń lancetowaty

Ostrożeń
krótkołodygowy

Ostrożeń
błotny

Ostrożeń
warzywny

Ostrożeń głowacz

Ostrożeń warzywny
Cirsium oleraceum
(L.) Scop.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: wilgotne łąki, rowy, brzegi wód,
torfowiska, po regiel dolny

Występowanie: prawie cała Europa, Syberia

Opis:

Zwany także czarcim żebrem. Od dawna wykorzystywany w medycynie ludowej. W starożytności leczono nim żylaki, czego echo odnajdujemy w nazwie (łac. *cirsium oleraceum*; gr. *kirsos* = żylaki, skurcze naczyń). Później przypisywano mu cudowną, wręcz magiczną moc. Obecnie stosuje się go w kuracjach oczyszczających, wzmacniających oraz jako lek moczopędny i przeciwzapalny. Młode pędy i liście jadano także jako warzywo, starsze rośliny nie nadają się nawet na paszę dla bydła i uważane są za uciążliwy chwast pastwiskowy, hamujący także rozwój innych, cenniejszych gatunków.

Rośliny podobne

Oset siny

Ostrożeń lancetowaty

Ostrożeń
krótkołodygowy

Ostrożeń
błotny

Ostrożeń
lepki

Ostrożeń głowacz

Ostróżka wyniosła

Delphinium elatum L.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: ziołorośla, skraje lasów i zarośli,
śródleśne polany, brzegi potoków, piargi, głównie
w piętrze regli

Występowanie: Europa i Syberia, w Polsce w
Sudetach, Tatrach i Bieszczadach

Opis:

Jest silnie trująca. Uprawiana także jako roślina ozdobna. Kwiaty posiadają charakterystyczną ostrogę, od której roślina wzięła swą polską nazwę.

Paprotnik kolczysty
Polystichum lobatum
(Huds.) Chev.
(Aspidium lobatum Sw.)

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

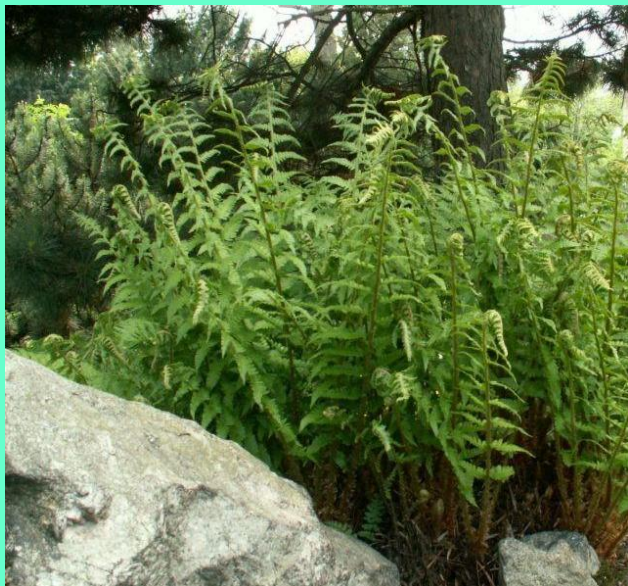
Występowanie:

Siedlisko: cieniste lasy, zwłaszcza bukowe,
głównie w reglu dolnym

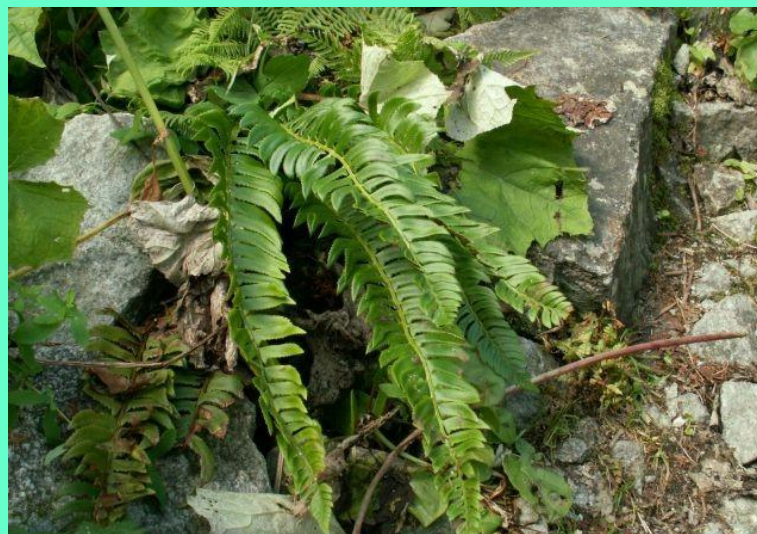
Występowanie: Europa i Azja

Opis:

Rośliny podobne

Narecznica samcza

Paprotnik ostry

Pióropusznik
strusi

Podrzeń żebrowiec

Paprotnik ostry
Polystichum lonchitis
(L.) Roth
(*Aspidum lonchitis* Sw.)

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: lasy, zwłaszcza świerkowe, zarośla kosówki, miejsca skaliste i kamieniste, głównie na podłożach bogatych w węglan wapnia, od regla dolnego po piętro halne (głównie w reglu górnym i piętrze kosówki)

Występowanie: gatunek arktyczno-alpejski, w Polsce w Karpatach (zwłaszcza w Tatrach) oraz bardzo rzadko w Sudetach (Karkonosze, Góry Izerskie)

Opis:

Rośliny podobne

Narecznica samcza

Paprotnik kolczysty

Pióropusznik
strusi

Podrzeń żebrowiec

Parzydło leśne

Aruncus silvester Kost.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina trująca, pod całkowitą ochroną

Siedlisko: górskie lasy i zarośla, miejsca cieniste i wilgotne, nad potokami

Występowanie: Europa z wyjątkiem północy, umiarkowane strefy Azji, Ameryka Północna

Opis:

Wbrew swojej nazwie wcale nie parzy. Parzydło jest rośliną dwupienną, tzn. na jednych okazach znajdują się kwiatostany męskie, a na innych żeńskie. Ze względu na efektowny wygląd często uprawiana jako roślina ozdobna.

Łacińska nazwa (*aruncus silvestris*) w dosłownym tłumaczeniu to "leśna kozia broda".

Rośliny podobne

Wiązówka błotna

Pełnik alpejski
Trollius L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

Występowanie:

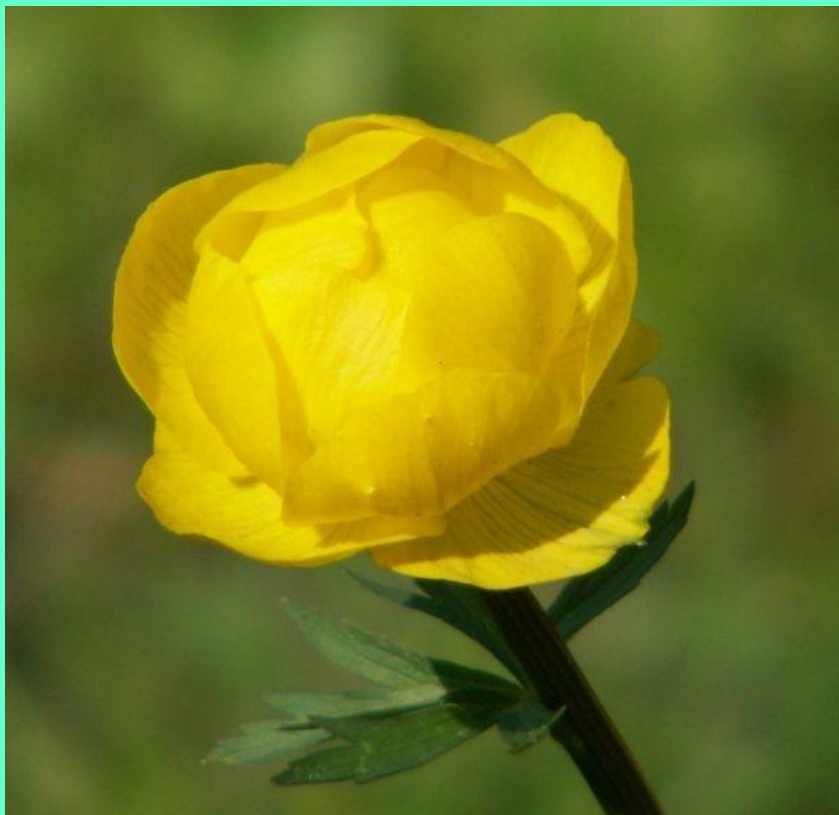
roślina trująca, pod całkowitą ochroną
Siedlisko: ziołorośla, traworośla, zarośnięte
wilgotne piargi, wilgotne murawy, w piętrze
halnym, rzadziej kosówki

Występowanie: Alpy Wschodnie, Sudety,
Rudawy, Karpaty, Góry Dynarskie, w Polsce w
Sudetach, Tatrach i Bieszczadach

Opis:

Kuzyn powszechnie rosnących jaskrów i podobnie do nich trujący. Nazwę swą (łac. *trollius altissimus*) zawdzięcza koronie kwiatów przypominającej nieco nierozkwitnięte kwiaty róży (łac. *trulla*, *trulleum* = okrągłe, kuliste naczynie). Ludy skandynawskie natomiast wywodzą nazwę od troli - złośliwych, nocnych skrzatów o jednym oku. Zaskoczone przez słońce pękają lub kamienieją. Być może stąd wzięła się polska ludowa nazwa pełnika "wole oko".

Rośliny podobne

Pełnik europejski

Peltnik europejski

Trollius europaeus L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

Występowanie:

roślina trująca, pod całkowitą ochroną
Siedlisko: wilgotne łąki, najczęściej trzęślicowe,
ziołorośla, żyzne torfowiska źródliskowe, w
pobliżu cieków wodnych

Występowanie: umiarkowane strefy
klimatyczne

Opis:

Na niektórych łąkach stanowi dominujący gatunek i stąd taki typ łąki nazywamy "łąką pełnikową". Najpiękniejsze takie łąki znajdują się na Pomorzu w okolicach Bobolic. Z pełników słynie także Ziemia Kłodzka. Przed II Wojną Światową był symbolem Hrabstwa Kłodzkiego i zwany był tam "kłodzką różą". Góralom kształt kwiatów pełnika posłużył jako motyw dekoracyjny, głównie przy hafcie na serdakach. W gwarze góralskiej określany jest jako górska róża lub leluja. Jest reliktem trzeciorzędu.

Rośliny podobne

Pełnik alpejski

**Perłówka
siedmiogrodzka
Melica transsilvanica
Schur.**

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina chroniona

Siedlisko: ciepłe i suche zbocza, brzegi piarżysk
(murawy kserotermiczne)

Występowanie: w Polsce jedynie na Jurze
Krakowsko-Częstochowskiej i w Pieninach

Opis:

Wybitnie ciepłolubny gatunek południowo-europejski. Na Jurze jest reliktem roślin stepowych, w Pieninach wchodzi w skład muraw kserotermicznych.

**Pierwiosnek
(pierwiosnka) lekarski
Primula officinalis
(L.) Hill.**

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

maj

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod częściową ochroną

Siedlisko: łąki, murawy, zarośla, brzegi lasów,
zręby

Występowanie: Europa, środkowa i północna
Azja

Opis:

Zwany też kluczykami lub kluczami Św. Piotra - wg legendy roślina powstała ze spadłego z nieba pęku kluczy Św. Piotra. Roślina lecznicza - jest skutecznym lekiem przy zapaleniu gardła, krtani i oskrzeli, ale w większych dawkach trująca, stąd też zwana zieleciem paraliżowym. Korzeni pierwiosnka używano dawniej do prania delikatnych tkanin, podobnie jak mydlnicy lekarskiej. Gatunek bardzo zmienny, obejmujący szereg podgatunków.

Rośliny podobne

Pierwiosnek (pierwiosnka) maleńki

Pierwiosnek (pierwiosnka) omączony

Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły

Pierwiosnek (pierwiosnka) maleńki

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: skały, murawy, unika węglanu wapnia, powyżej górnej granicy lasu

Występowanie: góry środkowej i południowej Europy, w Polsce w Karkonoszach i Tatrach

Opis:

Jest rzeczywiście maleńki - dorasta do 5 cm wysokości.

Rośliny podobne

Pierwiosnek (pierwiosnka) lekarski

Pierwiosnek (pierwiosnka) omączony

Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły

**Pierwiosnek
(pierwiosnka) omączony
Primula farinosa L.**

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: bagniste łąki, wilgotne hale, torfowiska niskie, źródliska, na podłożu wapiennym, do 2500 m npm

Występowanie: w Polsce bardzo rzadko na północy kraju, Śląsku Cieszyńskim, w górach ma jedyne stanowisko w Jaworkach koło Szczawnicy

Opis:

Pochodzi z Azji, skąd przywędrował do Europy w okresie lodowcowym. Na nizinach występuje jedynie na torfowiskach niskich, ale w górach w miarę wysokości zależność jego występowania od wilgotności jest coraz mniejsza i można go spotkać nawet na wysuszonych wiatrem szczytach.

Rośliny podobne

Pierwiosnek (pierwiosnka) lekarski

Pierwiosnek (pierwiosnka) maleńki

Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły

**Pierwiosnek
(pierwiosnka) wyniosły
Primula elatior (L.)
Grufb.**

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod częściową
ochroną

Siedlisko: wilgotne łąki, brzegi potoków, zarośla,
widne lasy, po piętro halne

Występowanie: Europa, Kaukaz, Ural, góry
Iranu, Armenii, Ałtaj

Opis:

Swą nazwę (łac. *primula elatior*) zawdzięcza wczesnemu zakwitaniu - łacińskie *primus* znaczy wczesny, pierwszy. Gatunek bardzo zmienny, tworzy liczne odmiany.

Rośliny podobne

Pierwiosnek (pierwiosnka) lekarski

Pierwiosnek (pierwiosnka) maleński

Pierwiosnek (pierwiosnka) omączony

Pięciornik gęsi
***Potentilla anserina* L.**

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: pastwiska, łąki, miejsca ruderalne

Występowanie: prawie cała półkula północna,
Australia z Tasmanią, Nowa Zelandia, Chile

Opis:

Zwany także srebrnikiem - liście, zwłaszcza na spodniej stronie, pokryte są srebrzystymi włoskami. Od dawna znany medycynie ludowej. Zawiera substancje rozkurczające mięśnie gładkie (cholinę i histydynę), ściągające (substancje gorzkie i garbniki) oraz dużą ilość witaminy C - stąd stosowano ją w chorobach przewodu pokarmowego (biegunki, kamica żółciowa, zaburzeniach trawienia) oraz zaburzeniach menstruacji. Ze względu na dużą zawartość garbników stosowano ją także w garbarstwie.

Rośliny podobne

Pięciornik kurze ziele

Pięciornik złoty

Pięciornik
rozłogowy

Pięciornik
wyprostowany

Pięciornik kurze ziele
Potentilla erecta Hampe.
Potentilla silvestris Neck.
Potentilla Tormentilla
Neck.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: łąki, pastwiska, torfowiska, zarośla,
widne lasy, wrzosowiska, w górach ponad górną
granicę lasu

Występowanie: Europa (bez Albanii i Grecji),
rejon Kaukazu, Syberii po Ałtaj, Azory

Opis:

Zwany także kurzyśladem. Kłącze zawiera bardzo duże ilości (do 23%) garbników, działających ściągająco (poprzez łączenie się z białkami błon śluzowych), przeciwdrobnoustrojowo, unieczynniają także ich toksyny. Stąd w medycynie ludowej wykorzystywano go do leczenia biegunek i krwawień z przewodu pokarmowego, a także zewnętrznie na owrzodzenia i trudno gojące się rany. Z kłacza produkowano również wódkę poprawiającą trawienie. Dawniej używano ich również do garbowania i barwienia skór (zawiera czerwony barwnik). Stare wysuszone kłącze

życi w ciemnościach

Rośliny podobne

Pięciornik gęsi

Pięciornik złoty

Pięciornik
rozłogowy

Pięciornik
wyprostowany

Pięciornik rozłogowy

Potentilla reptans L.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca

Siedlisko: łąki, brzegi rzek, rowy, zarośla,
przydroża, w górach po regiel dolny

Występowanie: cała Europa

Opis:

Roślina lecznicza, stosowana podobnie jak pięciornik kurze ziele. Kłącze zawiera garbniki stosowane w garbarstwie. Ponadto roślina zawiera trujące alkaloidy wchodzące obok pokrzyku wilczej jagody i tojadu w skład czarodziejskich maści do latania, których używały średniowieczne czarownice. W tym celu należało maścią nasmarować kij i nago go dosiąść. W rzeczywistości taka mieszanka miała właściwości halucynogenne i szybko wchłaniała się przez skórę, czym można tłumaczyć "doznania czarownic". Roślina wskaźnikowa gleb bogatych w azot.

Rośliny podobne

Pięciornik gęsi

Pięciornik złoty

Pięciornik

Pięciornik
wyprostowany

**Pięciornik
wyprostowany
Potentilla recta L.**

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: suche murawy, skały, miejsca ruderalne, zwłaszcza na wapieniu

Występowanie: w Polsce na południu, w pozostałych częściach kraju zawleczony

Opis:

Spośród licznych pięciorników rosnących w Polsce ten ma największe kwiaty (do 2.5cm).

Rośliny podobne

Pięciornik kurze ziele

Pięciornik złoty

Pięciornik
rozłogowy

Pięciornik
gęsi

Pięciornik złoty

Potentilla aurea L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: hale i łąki górskie, pastwiska, od regła dolnego po najwyższe szczyty (do 3000mnpm), najczęściej powyżej górnej granicy lasu

Występowanie: góry środkowej Europy

Opis:

Nasiona pięciornika rozprzestrzeniane są poprzez pasące się na halach zwierzęta - nie są trawione w ich przewodach pokarmowych. Nazwa "złoty" pochodzi od złocistego koloru kwiatów.

Rośliny podobne

Pięciornik kurze ziele

Pięciornik wyprostowany

Pięciornik
rozłogowy

Pięciornik
gęsi

Podbiał pospolity
Tussilago farfara L.

Okres kwitnienia:

luty

marzec

kwiecień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: tereny ruderalne, przydroża, brzegi wód, po piętro kosówki

Występowanie: Europa, środkowa i północna Azja, północna Afryka i Ameryka Północna

Opis:

Zwany także końskim kopytem. Jest jednym z pierwszych zwiastunów wiosny, zakwita już w lutym. Od dawna znany środek leczniczy, stosowany był jako środek wykrztuśny już w starożytności, co odzwierciedla łacińska nazwa (*tussilago farfara*; *tussilago* = roślina używana na kaszel). W medycynie ludowej stosowano także odwar z liści do przemywania owrzodzeń, żylaków i obrzęków ciała.

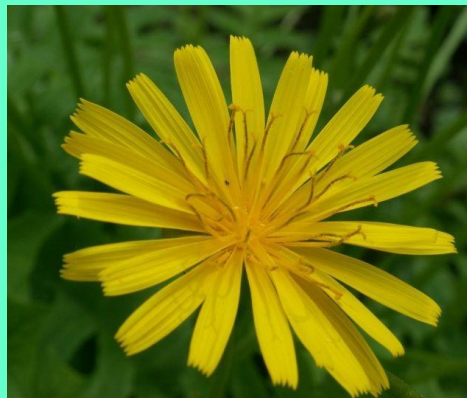
Rośliny podobne

Jastrzębiec
alpejski

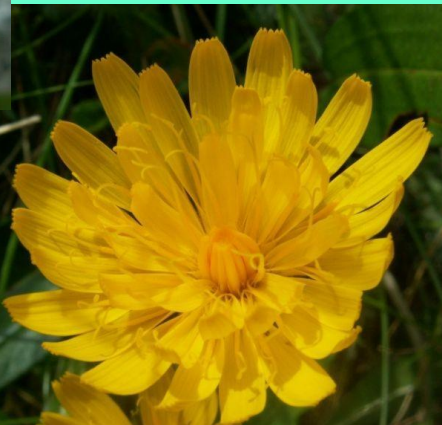
Mniszek pospolity (lekarski)

Jastrzębiec
kosmaczek

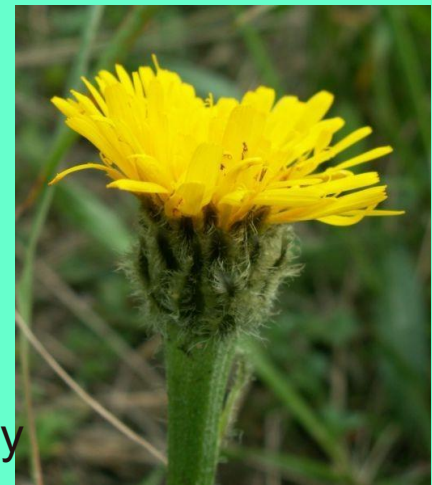

Mniszek
alpejski

Brodawnik
tatrzański

Sałatnica leśna

Prosiecznik
jednogłówkowy

Podbiałek alpejski
Homoogyne alpina
(L.) Cass.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: lasy, przeważnie iglaste, zarośla
kosówki, zarośla, traworośla, od regla dolnego
po piętro turniowe

Występowanie: góry środkowej i południowej
Europy

Opis:

Polska nazwa nawiązuje do podobieństwa liści podbiałku do liści podbiału pospolitego, od którego różnią się brakiem "filcu" na spodniej stronie. Zapylany przez ćmy.

Rośliny podobne

Podbiał pospolity

Podrzeń żebrowiec
Blechnum spicant
(L.) Roth.

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

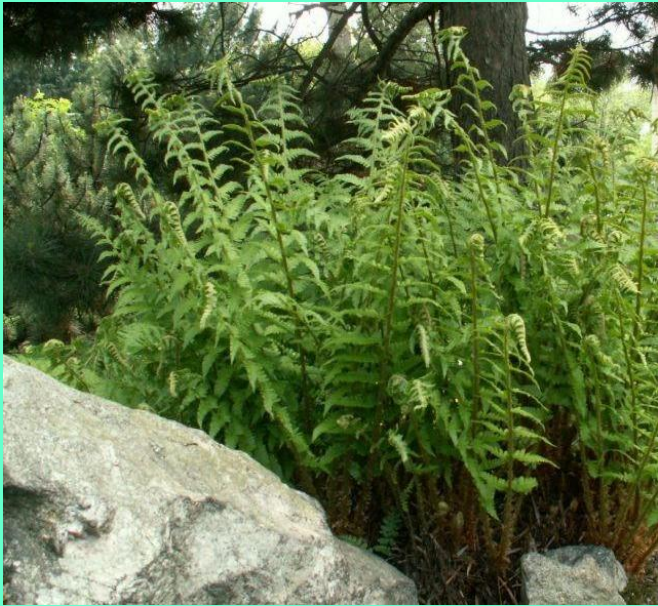
roślina pod całkowitą ochroną

Siedlisko: cieniste bory, górskie lasy i zbocza,
kwaśne gleby

Opis:

Podrzenie występują głównie na półkuli południowej. Niektóre gatunki tropikalne tworzą krótki (do 1m) pień (paprocie nibydrzewiaste). W Polsce występuje tylko podrzeń żebrowiec.

Rośliny podobne

Narecznica samcza

Paprotnik kolczysty

Paprotnik ostry

Pokrzyk wilcza-jagoda
Atropa belladonna L.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod całkowitą
ochroną

Siedlisko: poręby, skraje lasu, polany
śródleśne, zarośla, do 1700mnpm

Występowanie: zachodnia, środkowa i
południowa Europa, północna Afryka, Azja
Mniejsza, Kaukaz, jako zawleczony w
Ameryce Północnej

Opis:

Jedna z najbardziej trujących roślin (trujące są wszystkie części), zawierająca alkaloidy tropanowe (atropina, hioscyamina, belladonina, skopolamina), porażające parasympatyczny układ nerwowy. Jednak nie wszystkie zwierzęta są na nie wrażliwe, np. kozy, bażanty, króliki, ślimaki, a prawdopodobnie także owce, świnie, konie i osły mogą jeść pokrzyk bez przeszkód. Niestety kumuluje się on w ich organizmach.

Znane są przypadki zatrucia kozim mlekiem, czy mięsem zwierząt pasących się na pokrzyku, a także za pośrednictwem miodu zbieranego z kwiatów pokrzyku. Najczęściej jednak dochodzi do zatrucia przez zjedzenie jego owoców - jagód wielkości wiśni, o słodko-mdławym smaku. Dla dorosłego człowieka dawką śmiertelną jest 10-20 jagód, dla dziecka już tylko 3-4! Objawami zatrucia są suchość w jamie ustnej, rozszerzenie źrenic, przyspieszenie akcji serca i oddechu, zawroty głowy, bełkotliwa mowa oraz halucynacje. Roślina znana jest od czasów starożytnych. Rzymianki używały soku z jagód pokrzyku do rozszerzania źrenic i nadawania im szczególnego blasku (przy okazji dzięki tym zabiegom prawie nic nie widziały). I stąd wzięła się łacińska nazwa gatunkowa (łac. *atropa bella-donna*) "piękna pani".

Nazwa rodzajowa nawiązuje do trujących właściwości rośliny i pochodzi od imienia jednej z trzech Parek przędących nić ludzkiego życia, Atropy, która ją na koniec przecinała. Polska nazwa "wilcza jagoda" wzięła się ze zwyczaju zatruwania jej jagodami mięsa wykładanego wilkom. Od wieków truto pokrzykiem także niewygodnych świadków, a czasem używano go w celach samobójczych. W średniowieczu sporządzano z pokrzyku magiczne maści o właściwościach oszałamiających, którymi nacierały się czarownice na czas sabatu. Jak większość trucizn, alkaloidy tropanowe w małych dawkach od dawna wykorzystywane są jako leki - przeciwnurczowe i przeciwbólowe, a także w okulistyce do rozszerzenia źrenicy przed badaniem dna oka.

Rośliny podobne

Lulecznica kraińska

Pokrzywa zwyczajna

***Urtica dioica* L.**

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

październik

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: lasy liściaste, zarośla, pastwiska,
przydroża, ogrody, miejsca ruderalne

Występowanie: Eurazja, Ameryka Północna

Opis:

Liście i łodygi rośliny pokryte są włoskami zawierającymi kwas mrówkowy i histaminę, które powodują znane wszystkim piekące bąble na skórze. Włoski przypominają budową grubą igłę impregnowaną krzemionką i zakończoną łatwo odłamującą się przy dotknięciu główką. Owa igła łatwo wbija się w ciało zwierzęcia i uwalnia zawarte w niej substancje. Jest to obrona rośliny przed zjedzeniem przez zwierzęta, niestety kosztowna. Im bardziej roślina narażona jest na uszkodzenie (pastwiska, ogródki), tym więcej produkuje włosków, ale w miejscach niedostępnych dla roślinożerców produkuje ich mniej. Roślina też "uczy się" - uszkodzona zwiększa liczbę włosków. Młode pędy i liście pokrzywy są jednak jadalne jako składnik sałatek, zup lub przygotowane jak szpinak. W medycynie ludowej stosowano ją jako lek tamujący krwawienia, przeciwkrwotoczny, moczopędny, a także na porost włosów. Ta ostatnia właściwość wykorzystywana jest również przez współczesny przemysł kosmetyczny (wchodzi w skład szamponów). Leczą nią także reumatyzm, chłostząc obolałe stawy świeżymi pędami rośliny. Jej właściwości znał już Hipokrates, polecała ją św. Hildegarda. Ponadto pokrzywa jest rośliną włóknodajną - wyrabiano z niej grube tkaniny, sznury, powrozy i sieci (dlatego dziewczynka z baśni o siedmiu zaczarowanych w gęsi braciach, tknęła dla nich koszulki właśnie z pokrzywy). Jest też doskonałą paszą dla bydła i drobiu. Z liści otrzymuje się czysty chlorofil stosowany jako barwnik w przemyśle spożywczym, farmaceutycznym i kosmetycznym.

Rośliny podobne

Jasnota biała

Porzeczka alpejska

Ribes alpinum L.

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

czerwiec

Występowanie:

Siedlisko: lasy liściaste, zarośla

Opis:

**Posłonek
wielkokwiatowy
Helianthemum
grandiflorum
(Scop.) Lam. et DC.**

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: murawy, skały, na wapieniu, od regła
dolnego po piętro halne

Występowanie: góry środkowej Europy, Kaukaz,
w Polsce wyłącznie w Tatrach

Opis:

Nazwę swą zawdzięcza złocistożółtym,
słonecznym kwiatom (łac. *helianthemum*
grandiflorum; gr. *helios* = słońce, *antheion* =
kwiat).

Powojnik alpejski
Clematis alpina (L.) Mill.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: lasy świerkowe i bukowe, zarośla kosówki, na podłożu zasobnym w węglan wapnia, najczęściej w reglu, rzadziej w piętrze kosówki i halnym (300-2400mnpm)

Występowanie: góry środkowej Europy, w Polsce w Tatrach (do 1900mnpm), Wzniesieniu Gubałowskim, w Gorcach, Pieninach i Beskidach na wschód od Dunajca, w Polsce przebiega północna granica zasięgu

Opis:

Powojnik pnie się po skałach i innych roślinach przy pomocy giętkich i długich ogonków liściowych, szypułek kwiatów i osi kwiatostanów, którymi przyczepia się do podłoża. Jest to jedyne pnące naszych gór.

Powój polny
Convolvulus arvensis L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca

Siedlisko: pola, ogrody, przydroża, płoty,
zarośla, w górach po regiel dolny

Występowanie: roślina kosmopolityczna (z
wyjątkiem tropików i Australii)

Opis:

Uciążliwy chwast segetalny (związany z uprawami) i ruderalny (związany z nieużytkami). Giętka, wijąca się łodyga owija się wokół podpór (płotów, innych roślin) - stąd łacińska nazwa powoju (łac. *convonvulus arvensis*; łac. *convolvo* = obwijam, wiążę). Liście i kwiaty zawierają garbniki oraz trujące glikozydy, wykorzystywane dawniej w medycynie ludowej do mycia włosów, leczenia ran i zaparć, a obecnie w homeopatii w mieszankach o działaniu przeczyszczającym. Pewne gatunki powoju rosnące w Meksyku zawierają alkaloidy sporyszu, podobne w działaniu do kwasu lizerginowego (czyli LSD). Nasiona tych roślin stosowane były przez indiańskich szamanów do rytuałów, wywołując u nich barwne halucynacje.

Rośliny podobne

Kiełisznik zaroślowy

Poziewnik pstry
Galeopsis speciosa Mill.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: pola, poręby, przydroża, nieużytki,
do 2000 m npm

Występowanie: prawie cała Europa

Opis:

W czasach antycznych nazwa *galeopsis* odnosiła się do różnych roślin z rodziny trędownikowatych i wargowych. Pochodziła od greckich słów: *galea* = hełm i *opsis* = podobny, ze względu na kształt kwiatów podobnych do hełmu. Nazwa gatunkowa poziwnika (łac. *galeopsis speciosa*) tłumaczy się jako powabny, urodziwy, a polska "pstry" odnosi się do wielobarwnych kwiatów. Pędy poziwnika zawierają garbniki, saponiny, gorycze oraz rozpuszczalną w wodzie krzemionkę. W medycynie ludowej stosowany był jako lek przeciwzapalny w chorobach układu pokarmowego, moczowego i skóry.

Rośliny podobne

Szeleżnik większy

Poziomka pospolita

Fragaria vesca L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: widne lasy liściaste i iglaste, zręby,
drogi leśne

Występowanie: Europa, Azja, obie Ameryki

Opis:

W średniowieczu te smaczne i aromatyczne owoce były symbolem pokusy. Na obrazach Hieronima Boscha ludzie pragnący ich zamieniali się w potwory wyobrażające różne przywary. Zawierają wiele witamin i innych wartościowych składników (także liście), stąd dawniej przygotowywano z nich napary regulujące przemianę materii, o lekkim działaniu moczopędnym, pomocne także w chorobach nerek i układu krwionośnego. W gospodarstwach domowych z owoców sporządzano soki, dżemy, galaretki, wina, kompoty, a z liści herbatki owocowe. W 1623r. sprowadzono do europejskich ogrodów botanicznych poziomkę wirginijską o małych, słodkich i aromatycznych owocach, a 90 lat później poziomkę chilijską o owocach dużych, ale nie tak smacznych. Ich mieszańce zwróciły uwagę z powodu dużych i smacznych owoców - tak bowiem narodziła się truskawka, którą początkowo uprawiano w Holandii, a następnie w całej Europie.

**Prosienicznik
jednogłównkowy
Hypochoeris uniflora
VIII.**

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: traworośla, trawiaste upłazy, hale, połoniny, w reglu górnym, rzadziej piętrze halnym

Występowanie: Alpy, Karpaty, Sudety

Opis:

Nazwa rodzajowa znana do czasów starożytnych - oznacza roślinę lubianą przez prosiaki (łac. *hypochoeris uniflora*, gr. *choiros* = prosię). Nazwa gatunkowa, zarówno polska jak i łacińska nawiązują do pojedynczego kwiatu na szczycie łodyki (łac. *unus* = jeden, łac. *flos* = kwiat).

Rośliny podobne

Jastrzębiec
alpejski

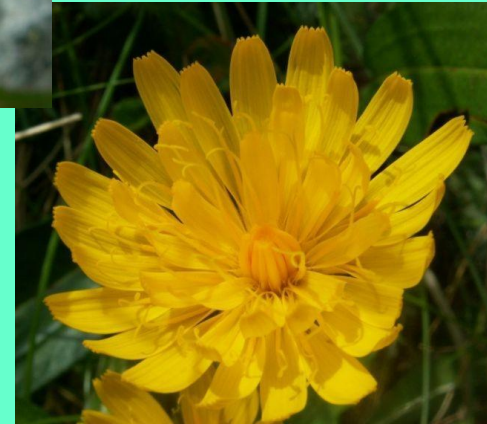

Mniszek pospolity (lekarski)

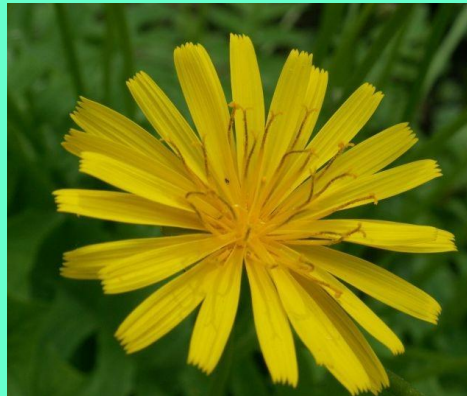

Mniszek
alpejski

Brodawnik
tatrzański

Jastrzębiec
kosmaczek

Sałatnica leśna

Podbiał pospolity

Przelot alpejski
Anthyllis alpestris
(Kit.) Rchb.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: murawy naskalne, na wapieniu,
od regla dolnego po piętro halne, głównie w reglu
górnym i piętrze kosówki

Występowanie: Alpy, Karpaty, góry Półwyspu
Bałkańskiego, w Polsce tylko w Tatrach

Opis:

Rośliny podobne

Komonica zwyczajna

Przetacznik ożankowy

Veronica chamaedrys L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: łąki, widne lasy, zarośla

Występowanie: w całej Europie

Opis:

Nazwa rodzajowa (łac. *veronica chamaedrys*) pochodzi od Świętej Weroniki, która wytarła swą chustą twarz Chrystusa podczas jego drogi na Golgotę. Kwiaty przetacznika opadają przy najlżejszym dotknięciu, stąd w Niemczech nazywany popularnie "wiernością męską".

Przylaszczka pospolita
Hepatica nobilis
Garsaul.

(Hepatica triloba Gilib.)

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca, pod częściową
ochroną

Siedlisko: cieniste lasy i zarośla

Występowanie: środkowa, północna i
południowa Europa, Japonia, Korea, Mandżuria,
umiarkowane strefy Ameryki Północnej

Opis:

Jej nazwa (łac. *hepatica nobilis*) nie jest szczególnie romantyczna - wywodzi się od greckiego słowa *hepar* - wątroba, prawdopodobnie z powodu kształtu liści. Być może dlatego od starożytności próbowano nią leczyć schorzenia wątroby (niestety bez powodzenia), ale jej sok można stosować zewnętrznie na otarcia, wrzody i czyraki.

Przytulia (marzanka)

wonna

Galium

Asperula odorata L.

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

czerwiec

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca

Siedlisko: cieniste lasy liściaste i mieszane

Występowanie: środkowa i zachodnia Europa,
północna Afryka

Opis:

Dawniej ziele przytulii było używane do aromatyzowania napojów, wyrobów alkoholowych, cukierniczych oraz jako przyprawa do ciast. Obecnie w wielu krajach jest to niedozwolone, ponieważ w trakcie suszenia uwalnia się kumaryna, mająca słodkawy zapach siana (stąd nazwa gatunkowa), a przy dłuższym spożywaniu prowadząca do uszkodzenia wątroby. Stosuje się ją natomiast jako lek poprawiający krążenie obwodowe, a także do aromatyzowania kosmetyków i jako składnik proszku przeciw molom.

Rośliny podobne

Przytulinka (przytulia)
krzyżowa

**Przytulinka (przytulia)
krzyżowa
Galium cruciata
(L.) Scop.**

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

czerwiec

Występowanie:

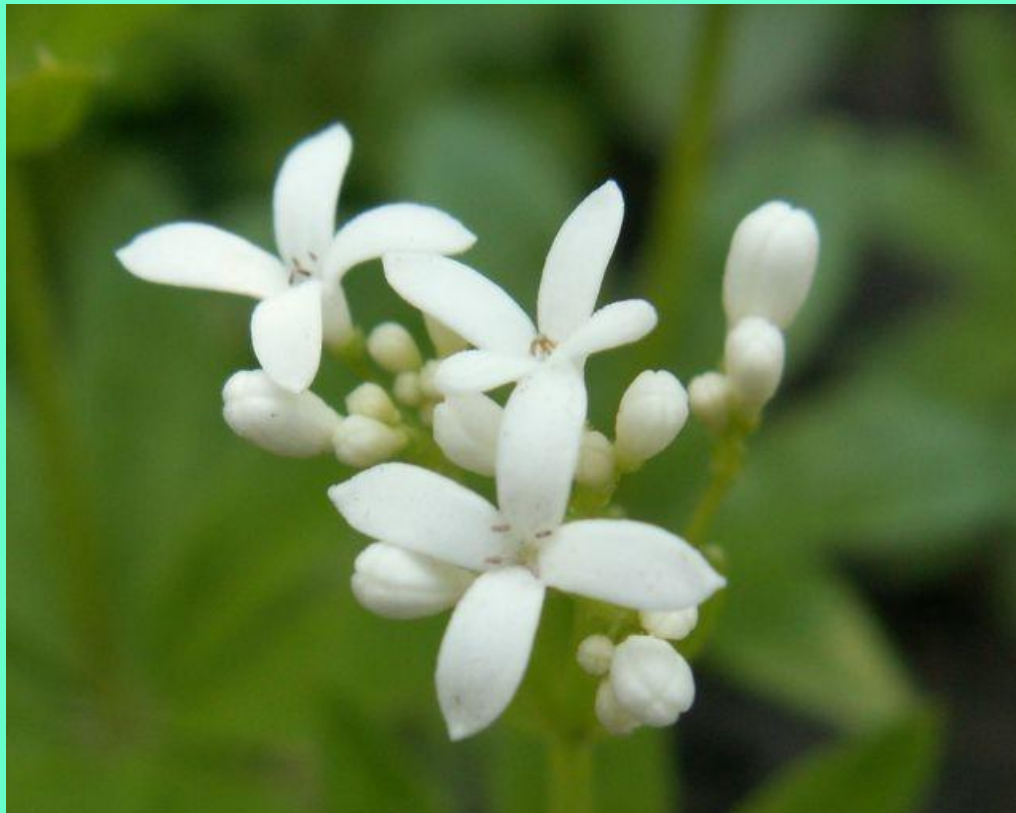
Siedlisko: widne lasy, zarośla, brzegi lasów

Występowanie: Europa, Azja, z wyjątkiem północy, w Polsce w górach, na pogórzu i południowo-zachodniej części niżu

Opis:

Długo zaliczana do rodzaju przytulia z uwagi na zawartość asperuliny, glikozydu zbliżonego w budowie do aukubiny (zawartej w przytulii) oraz z uwagi na zbliżoną budowę kwiatów. Poza asperuliną zawiera glikozyd kumarynowy kruciatynę oraz rutynę. Łacińska nazwa rodzajowa (łac. *cruciata laevipes*) nawiązuje do charakterystycznego układu liści na krzyż (łac. *crux* = krzyż).

Rośliny podobne

Przytulia (marzanka) wonna

Przywrotnik pospolity

Alchemilla L.

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: łąki, pastwiska, brzegi lasów i
zarośli, źródliska, rumosz skalny

Występowanie: półkula północna

Opis:

Przywrotnik jest znany medycynie ludowej od dawna jako lek ściągający i przyspieszający ziarninowanie, krótko mówiąc przywracający zdrowy wygląd skórze - stąd wzięła się jego polska nazwa. Nazwa łacińska (*alchemilla vulgaris*) nawiązuje natomiast do magicznych właściwości kropli rosy gromadzących się na liściach, zbieranych przez alchemików, dla których podobno pełniły rolę kompasu do odnalezienia kamienia mądrości (arab. *al-kemelih* - mały alchemik). Przywrotnik zwany jest także gęsimi łapkami - być może od kształtu liści, przypominających rozciągniętą między palcami błonę pławną.

Pszeniec leśny
Melampyrum
silvaticum L.

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: lasy, borówczyska, wrzosowiska, brzegi torfowisk wysokich, od regla dolnego po kosodrzewinę, do 2000mnpm

Występowanie: Europa i Azja po Syberię, w Polsce w Karpatach i Sudetach oraz Pomorzu Zachodnim

Opis:

Jest półpasożytem. Pszczoły i trzmiele mające krótkie ssawki często przegryzają kwiaty u nasady by się dostać do nektaru. Roślina, zwłaszcza nasiona, zawiera trującą aukubinę.

Pszonak pieniński

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

Występowanie:

roślina pod całkowitą ochroną

Siedlisko: murawy naskalne, brzegi zarośli, na
wapieniu

Występowanie: wzgórze zamkowe w
Czorsztynie... a także w Arboretum w
Bolestraszcach i krakowskim Ogrodzie
Botanicznym :)

Opis:

Jest endemitem pienińskim, jedną z najrzadszych roślin flory polskiej.

Rośliny podobne:

Pszonak Wittmana

Smagliczka sklana

Pszonak Wittmana

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: skały i piargi wapienne

Występowanie: Karpaty, w Polsce
wyłącznie w Pieninach

Opis:

Gatunek ten jest endemitem
karpackim.

Roślina podobna

Pszonak Pieniński

Rdest węzownik

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: łąki, zarośla

Występowanie: Eurazja, Alaska

Opis:

Kłacze rdestu przypomina nieco węża lub żmije co dało początek nazwie rośliny. Ponadto niegdyś rdest był składnikiem odtrutek przeciw ukąszeniom węży (zgodnie z zasadą, że kształt rośliny wskazuje jej zastosowanie). Rdest wężownik jest jedyną rośliną żywicielską dla gąsienic motyla czerwonończyka fioletka (pod ochroną) z rodziny modraszków.

Roślina podobna

Rdest żyworochny

**Rdest
żyworodny**

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: murawy naskalne, od regła dolnego po piętro turniowe (głównie powyżej górnej granicy lasu)

Występowanie: góry i tereny północne Europy, Kaukaz, Syberia, w Polsce w Tatrach i na Babiej Górze

Opis:

Roślina rozmnaża się pseudożyworodnie, czyli wytwarza bulwkowate rozmnożki w miejsce kwiatów w dolnej części kłosa, z których powstają młode roślinki. Jest to przystosowanie rdestu do krótkiego okresu wegetacyjnego w górach.

Rogownica jednokwiatowa

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: piargi, skały granitowe, w
piętrze hal i turni

Występowanie: góry Europy
Środkowej (Alpy, Karpaty, Bałkany), w
Polsce jedynie w Tatrach Wysokich

Opis:

Nazwa pochodzi od pojedynczego kwiatu na szczycie łodygi.

Rośliny podobne

Gwiazdnica
wielkokwiatowa

Gwiazdnica gajowa

Mokrzyca
Kitaibela

Rogownica
wełnista

Rogownica wełnista

Występowanie:

Siedlisko: skały i murawy, głównie na wapieniu w piętrze kosówki i halnym

Występowanie: obszar arktyczny oraz góry Europy, w Polsce tylko w Tatrach

Opis:

Nazwę swą zawdzięcza gęstemu, wełnistemu owłosieniu kutnerem liści i łodyg, zapobiegającemu nadmiernemu parowaniu i stanowiącemu dobrą izolację cieplną. Nazwa rodzajowa pochodzi od zagiętych w kształcie rogu owocom (torebkom).

Rośliny podobne

Gwiazdnica
jednokwiatowa

Gwiazdnica gajowa

Mokrzyca
Kitaibela

Rogownica
wełnista

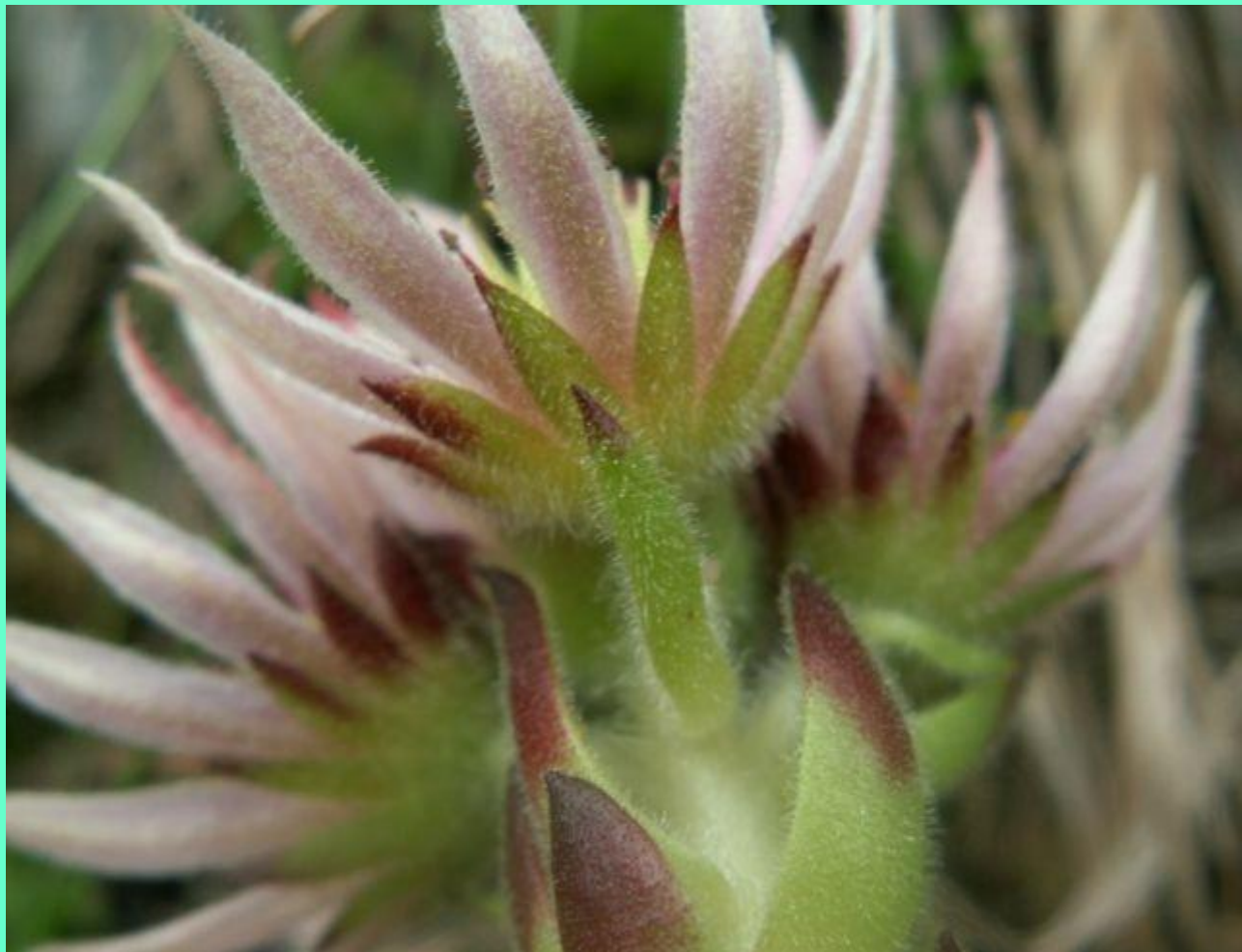
Rojnik górski

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina pod całkowitą ochroną

Siedlisko: skały, piargi, kamieniste zbocza,
głównie na granitach i kwarcytach w
piętrze halnym

Występowanie: Pireneje, Alpy, Korsyka,
Karpaty, w Polsce w Tatrach,
Bieszczadach i na Babiej Górze

Opis:

Rojnik ma gruboszowate liście i łodygę wypełnione silnie rozrośniętą tkanką miękiszową, mogącą magazynować duże ilości wody. Dzięki temu może znosić długą suszę. Stąd jego łacińska nazwa (*semprevivum montanum*) znacząca "wiecznie żywy" (*semper* = zawsze, *vivum* = żywy). Według wierzeń ludowych rojnik chroni przed piorunami, dlatego do dziś sadi się go na dachach i murach alpejskich wiosek.

Roślina podobna

Rojnik pospolity

**Rojnik (rojownik)
pospolity**

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza, pod całkowitą
ochroną

Siedlisko: skały i murawy, na
wapieniach

Występowanie: środkowa i północno-
wschodnia Europa

Opis:

Tworzy 2 podgatunki: górski, występujący w Pieninach i Tatrach od regła dolnego po piętro kosówki oraz podgatunek typowy, występujący na niżu i w Sudetach.

Podgatunek górski jest prawdopodobnie endemitem zachodniokarpackim.

Roślina podobna

Rojnik górski

Rozchodnik alpejski

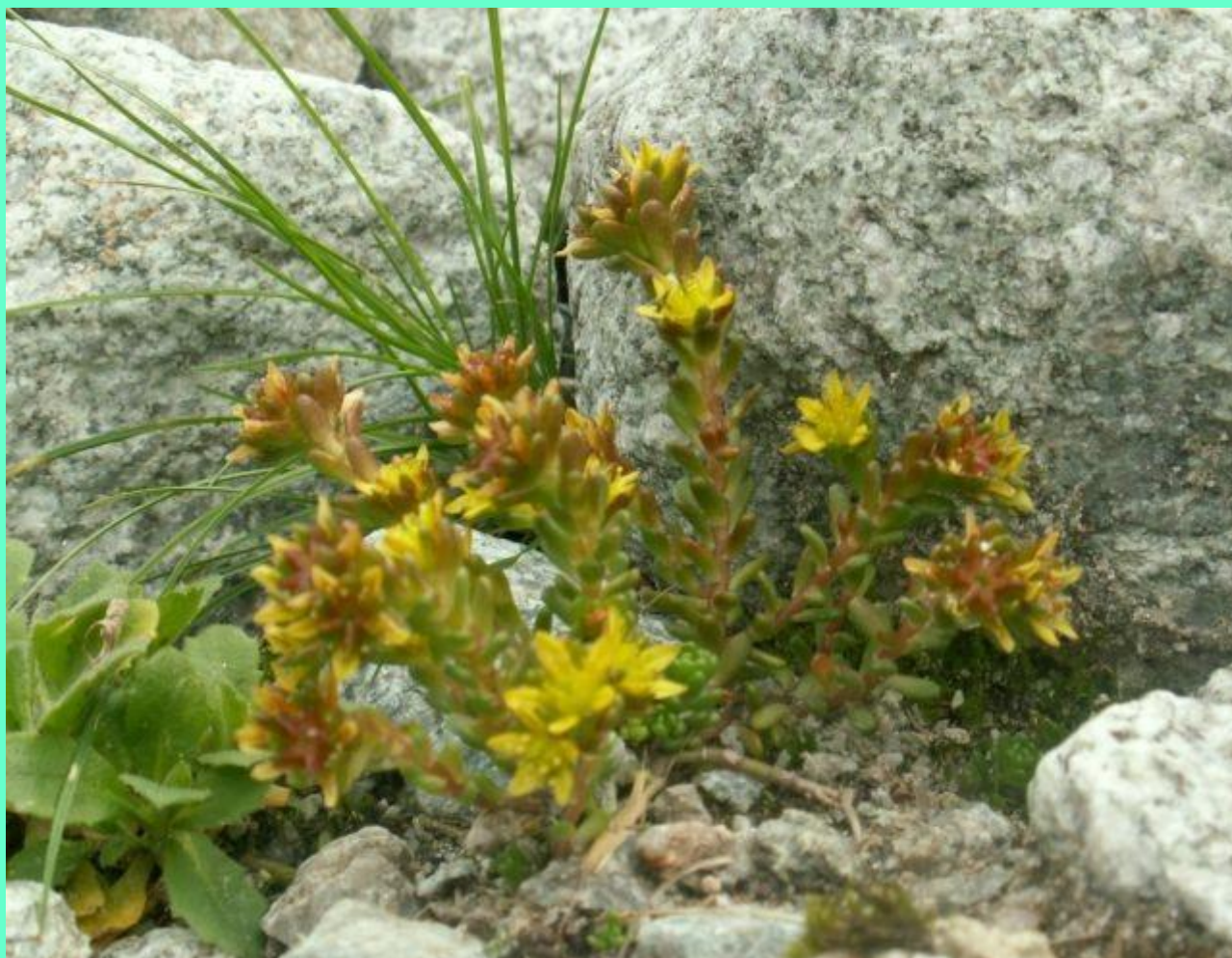

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wilgotne skały, piargi, żwirki, brzegi potoków, wyleżyska, na podłożu ubogim w węglan wapnia, od podnóży po najwyższe szczyty, najczęściej w piętrze halnym i turniowym

Występowanie: góry środkowej Europy, w Polsce w Sudetach, na Babiej Górze i w Tatrach, pojedyncze stanowiska na Spiszu i w Beskidach Zachodnich

Opis:

Rozchodniki należą do gruboszowatych - roślin o zgrubiałych, mięsistych liściach, magazynujących wodę, dzięki czemu mogą rosnać na suchych (jak np. rozchodnik ostry) lub skalistych (rozchodnik alpejski) siedliskach. Innym przystosowaniem do trudnych warunków górskich jest wzrost darniowy. Z łącznej liczby 600 gatunków rozchodników, w Polsce rośnie 9 gatunków

Rośliny podobne

Rozchodnik karpacki

Róża alpejska

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: widne lasy reglowe,
zarośla kosówki, do 1750mnpm
Występowanie: góry środkowej i
południowej Europy, w Polsce
przebiega północna granica
zasięgu

Opis:

"Nie ma róży bez kolców". A jednak jest - właśnie alpejska. No może niezupełnie, ale posiada tylko nieliczne w dolnej części starszych pędów.

Różeniec górski

Występowanie:

roślina lecznicza, trująca

Siedlisko: wilgotne skały, piargi,
ziołorośla, brzegi potoków, w piętrze
kosówki i halnym

Występowanie: góry Europy,
wschodniej Azji i Ameryki Północnej, w
Polsce w Karkonoszach, Tatrach, na
Babiej Górze i w Bieszczadach

Opis:

Od wieków roślina znana medycynie (wspominają ją tybetańskie księgi sprzed 1200 lat). Ma działanie immunostymulujące (czyli zwiększa odporność organizmu), zawiera rozawinę i salidrozydy podwyższające poziom serotoniny w mózgu (substancje o takim mechanizmie działania wchodzą w skład współczesnych leków antydepresyjnych, np. Prozacu), związki antyoksydacyjne oraz zwiększające skuteczność wykorzystania rezerw metabolicznych organizmu (np. u sportowców), sprawność umysłową i pamięć. Krótko mówiąc roślina młodości i szczęścia. Korzenie różeńca po wysuszeniu mają różany zapach - stąd polska nazwa oraz złoty kolor - stąd nazwa ludowa "złoty korzeń".

Rośliny podobne

Rozchodnik karpacki

Rumian żółty

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

Siedlisko: murawy stepowe na skałach i zboczach, suche murawy, chętnie na glebach bogatych w węglan wapnia, do 1000mnpm

Występowanie: prawie cała Europa

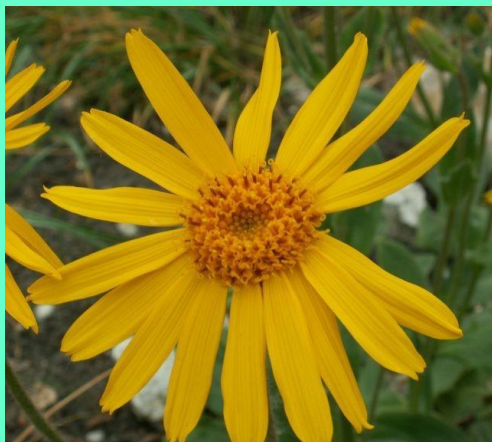
Opis:

Kwiaty zawierają żółty barwnik, którego
niegdyś używano do farbowania.

Rośliny podobne

Omieg kozłowiec

Arnika górska

Omieg górski

Smotrawa okazała

Rutewka orlikolistna

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina trująca

Siedlisko: nad potokami, widne lasy i zarośla,
łąki śródleśne, ziołorośla, do 1800mnpm

Występowanie: Europa, Azja

Opis:

Liście zawierają żółty barwnik
używany dawniej do farbowania
wełny.

Rzepik pospolity

Okres kwitnienia:

czерwiec

lipiec

sierpień

wrzesień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: zarośla, brzegi lasów, przydroża,
suche łąki, przeważnie na podłożu bogatym
w węglan wapnia, gatunek światło- i
ciepłolubny

Występowanie: prawie cała półkula
północna

Opis:

Według mitologii greckiej lecznicze właściwości rośliny odkrył pontyjski król Mitrydates Eupatorius, żyjący 132-63 pne. Jego wkład w poznanie rośliny uwieczniono w łacińskiej nazwie gatunkowej (łac. *agrimonia eupatoria*).

Nazwa rodzajowa pochodzi natomiast od greckiego słowa "argemone" oznaczającego zioła stosowane do leczenia oczu. Średniowieczni medycy (Dioskorydes, Pliniusz, Galen, Paracelsus, Lonicerus, św. Hildegarda) polecali zioło na choroby wątroby i pęcherzyka żółciowego. W późniejszych czasach było cenione przez aktorów, śpiewaków i mówców, którzy rzepikową herbatką leczyli stany zapalne gardła. Dziś stosuje się rzepik ponadto na robaki obłe oraz wykorzystuje się jego właściwości przeciwzapalne w okładach na rany, zwichnięcia, siniaki czy wrzody.

Rzeżucha łąkowa

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

czerwiec

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: wilgotne łąki i pastwiska, torfowiska
niskie, olszyny, wilgotne zarośla

Występowanie: Europa, Azja, Ameryka
Północna

Opis:

Ziele rzeżuchy zawiera lecznicze substancje (glikozyd glikokochlearynę i gorczyczny) o właściwościach żółcio- i moczopędnych, rozkurczających i ściągających. Medycyna ludowa stosowała je jako lek przeciwgośćcowy i rozkurczowy.

Świeże liście są dla zwierząt gospodarskich trujące, nadają się na paszę dopiero po wysuszeniu. Ludziom jednak nie szkodzą - można więc je spożywać w postaci sałatek lub użyć jako ostrej przyprawy. Szczególnie popularna jest we Francji.

Rzeźusznik tatrzański

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wilgotne piargi, żwirowiska,
szczeliny skalne, na podłożu
bezwapiennym, w piętrze halnym i
turniowym

Występowanie: Karpaty (Tatry i Niżne
Tatry), Alpy Wschodnie (Styria)

Opis:

Jest subendemitem karpackim (tzn. główny jej zasięg obejmuje Karpaty, a w Alpach ma jedynie pojedyncze stanowiska).

Rośliny podobne

Gęsiówka alpejska

Sadziec konopiasty

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina lecznicza

Siedlisko: wilgotne łąki i zarośla, skraje lasów,
brzegi wód, rowy, po regiel dolny

Występowanie: Europa, północna Afryka, Azja
Mniejsza, Kaukaz, zachodnia Syberia

Opis:

Nazwa pochodzi od kształtu liści, podobnych do liści konopi. Roślina lecznicza - zawiera glikozyd eupatorynę o właściwościach napotnych, pomocna przy zakażeniach wirusowych. Z jej dobroczynnych właściwości korzystali m.in. pierwsi zdobywcy Ameryki Północnej stosując ją w "gorączce po złamaniu".

Sałatnica leśna

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

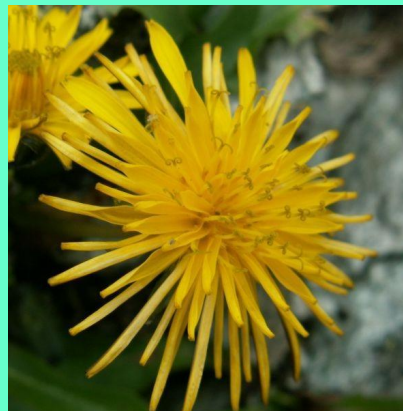
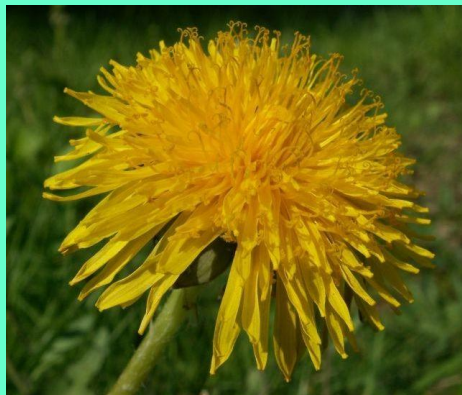
Występowanie:

Siedlisko: lasy liściaste, na podłożu wapiennym

Występowanie: góry środkowej Europy,
przedgórze alpejskie, w Polsce jedynie w
Karpatach Wschodnich.

Opis:

Rośliny podobne

Mniszek alpejski

Podbiał pospolity

Mniszek pospolity
(lekarSKI)

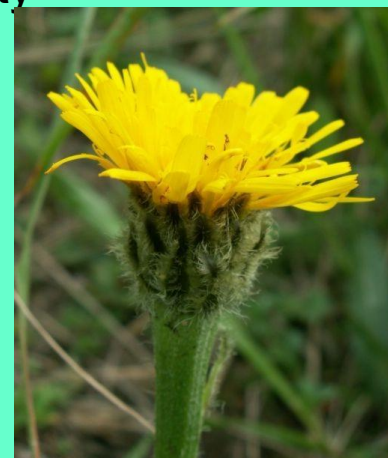
Brodawnik
tatrzański

Jastrzębiec
alpejski

Jastrzębiec
kosmaczek

Prosiecznik
jednogłówny

Sasanka alpejska

Okres kwitnienia:

marzec

kwiecień

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

roślina trująca, pod całkowitą ochroną

Siedlisko: murawy, na podłożu ubogim w węglan wapnia, w piętrze kosówki i halnym

Występowanie: góry środkowej i południowej Europy, Kaukaz, w Polsce w Górach Izerskich, Karkonoszach, Na Babiej Górze i w Tatrach

Opis:

W Polsce rośnie dziko 7 gatunków sasanek - wszystkie są roślinami rzadkimi, pod ścisłą ochroną. Sasanki niezwykle łatwo krzyżują się między sobą, dając ogromne bogactwo form.

Oto damy o wielu obliczach, zaskakują co wiosna fryzurą.

Jedna kusi ponętym fioletem, inna wabi głęboką purpurą.

Najpierw skromnie schylone nad ziemią, potem prężą się dumnie do słońca.

No i jak tu opisać sasanki... Nikt ich nigdy nie pozna do końca.

Rośliny podobne

Sasanka słowacka

Sasanka słowacka

Okres kwitnienia:

kwiecień

maj

Występowanie:

roślina trująca, pod całkowitą ochroną

Siedlisko: murawy, półki i grzędy skalne, na dolomitach

Występowanie: Tatry Zachodnie, Niżne Tatry, Chocz, Mała i Wielka Fatra, w Polsce jedynie w wąwozie Koryciska w Tatrach Zachodnich

Opis:

Jest endemitem zachodniokarpackim,
rosnącym prawie wyłącznie na Słowacji -
stąd nazwa.

Rośliny podobne

Sasanka alpejska

Sesleria tatrzańska

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: hale, murawy naskalne,
głównie na wapieniu, od regła dolnego
po piętro halne

Występowanie: Alpy południowo-
wschodnie, Sudety, Karpaty Zachodnie,
w Polsce w Tatrach oraz rzadko w
Sudetach

Opis:

Jest subendemitem karpackim. Nazwana
na cześć XVIII-wiecznego lekarza
L.Seslera.

Siekiernica górska

Okres kwitnienia:

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: murawy, hale, głównie na wapieniu, w piętrze kosówki i halnym

Występowanie: Kaukaz, Armenia, Azja Mniejsza, góry środkowej Europy, w Polsce tylko w Tatrach

Opis:

Jest cenną rośliną pastewną górskich hal, zawierającą dużo białka. Zjadają ją też chętnie dzikie zwierzęta. Jej korzenie sięgają nawet do 1m w głąb.

Rośliny Podobne

Wyka ptasia

Wyka płotowa

Groszek wiosenny

Sit skucina

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

Występowanie:

Siedlisko: wysokogórskie murawy, na granicie, powyżej górnej granicy lasu (głównie w piętrze kosówki i halnym)

Występowanie: obszar arktyczny oraz góry Europy, Azji, Ameryki Północnej i Grenlandii, w Polsce w Sudetach (Karkonosze, Masyw Śnieżnika) i Karpatach (Tatry, Babia Góra, Gubałówka)

Opis:

Jesienią liście situ przybierają rdzawo-brunatny kolor. Tam gdzie występuje masowo, zabarwia całe szczyty, zwane od tego "Czerwonymi Wierchami". "Skucina" jest góralską nazwą oznaczającą szczecinę - rzeczywiście sit tworzy gęstą, szczecinowatą darń, dzięki czemu jest wytrzymały na wiatr, suszę i mróz, dobrze utrzymuje glebę, nie dopuszczając do erozji.

Skalnica darniowa

Rośliny podobne

Skalnica gronkowa

Skalnica tatrzańska

Skalnica
karpacka

Skalnica sledynowa

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wilgotne skały, piargi, murawy, w piętrze kosodrzewiny i halnym

Występowanie: góry Europy, Kaukaz, Armenia, w Polsce w Małym Kotle Śnieżnym w Karkonoszach i w Tatrach

Opis:

Tworzy 3 podgatunki różniące się kształtem liści i owłosienia oraz upodobaniem podłoża: subspec. *dominii* na wapieniach, subspec. *basaltica* zgodnie z nazwą na bazaltach i subspec. *kotulae* na granitach.

Rośliny podobne

Skalnica gronkowa

Skalnica tatrzańska

Skalnica
karpacka

Skalnica sledynowa

Skalnica gronkowa

Okres kwitnienia:

czerwiec

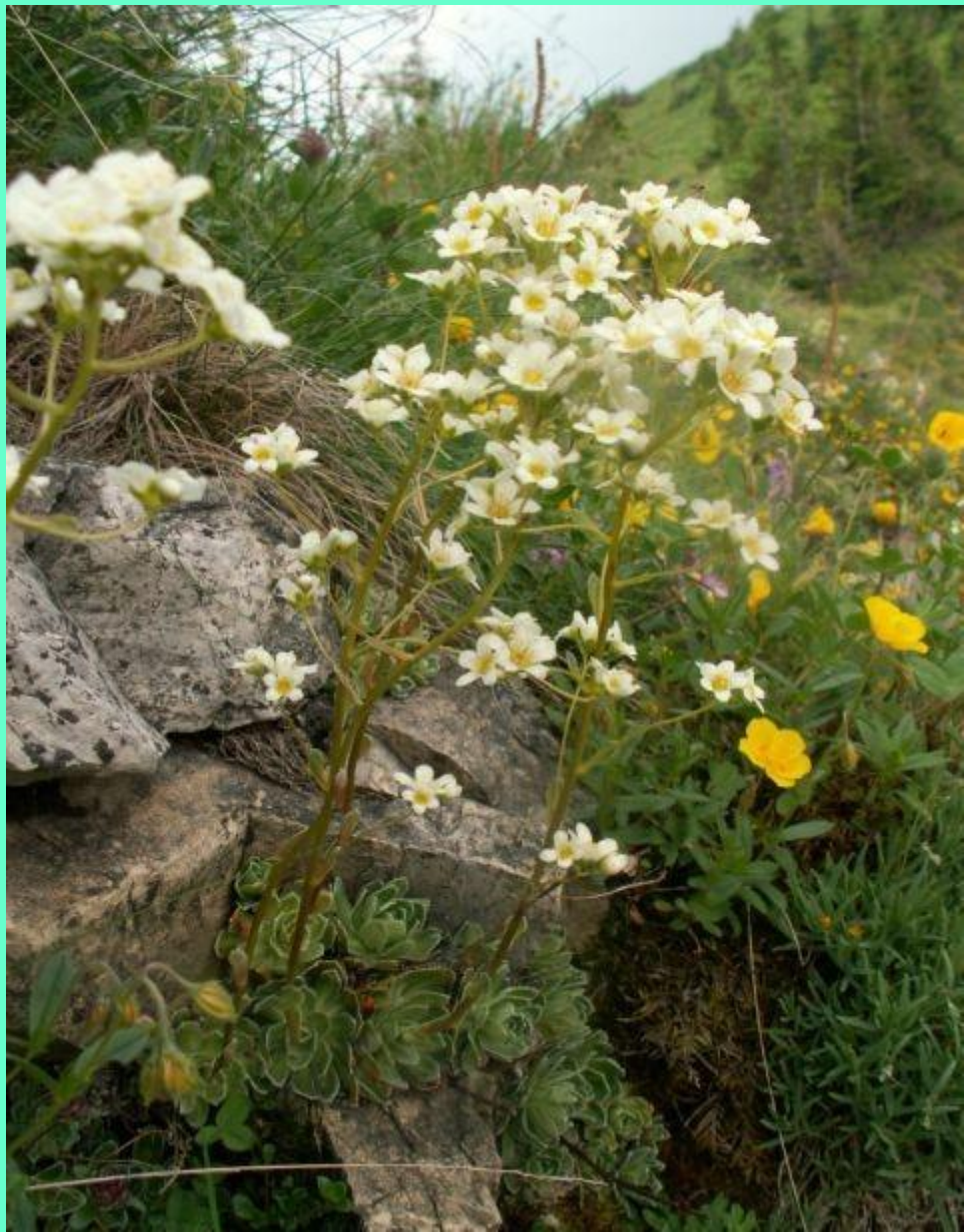
lipiec

Występowanie:

roślina pod całkowitą ochroną

Siedlisko: skały, piargi, żwirki, luźne murawy
naskalne, najczęściej na podłożu wapiennym

Występowanie: góry Europy, Kaukaz, Azja

Mniejsza, Ameryka Północna

Opis:

Przez górali zwana "kamienną różą". W symbolice chrześcijańskiej skalnica przedstawia Chrystusa Zmartwychwstałego. Łacińska nazwa skalnic (*saxifraga*) nawiązuje do skalistych miejsc, na których rosną (łac. *saxum* = skała, *frangere* = łamać).

Rośliny podobne

Skalnica darniowa

Skalnica tatrzańska

Skalnica
karpacka

Skalnica sledynowa

Skalnica karpacka

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wilgotne skały i piargi, głównie na granicie, od piętra kosówki po turnie

Występowanie: Karpaty, Riła, Piryn,
sporadycznie w Alpach, w Polsce wyłącznie
w Tatrach

Opis:

Roślina rozmnaża się wegetatywnie przy pomocy bulwek znajdujących się u nasady łodygi. Nazwa "karpacka" wskazuje główny obszar występowania - jest subendemitom karpackim.

Rośliny podobne

Skalnica darniowa

Skalnica gronkowa

Skalnica
karpacka

Skalnica sledynowa

Skalnica seledynowa

Okres kwitnienia:

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wapienne skały i piargi, powyżej górnej granicy lasu

Występowanie: Pireneje, Alpy, Apeniny, Góry Iliryskie, Karpaty Zachodnie, w Polsce wyłącznie w Tatrach

Opis:

Rośnie w postaci przytulonej do podłoża poduchy, chroniącej przed wysuszającym i wychładzającym działaniem wiatru. Podobnie jak niektóre inne gatunki skalnic roślina ma na liściach wypotniki węglanu wapnia - odłożony na liściach minerał dodatkowo chroni roślinę przed niekorzystnym działaniem warunków atmosferycznych. Polska i łacińska nazwa (łac. *saxifraga caesia*) pochodzi od seledynowego zabarwienia liści (łac. *caesius* = niebieskawy).

Rośliny podobne

Skalnica darniowa

Skalnica gronkowa

Skalnica
karpacka

Skalnica tatrzańska

Skalnica tatrzańska

Okres kwitnienia:

maj

czerwiec

lipiec

sierpień

Występowanie:

Siedlisko: wilgotne skały, żwirki,
zarastające piargi, głównie na
wapieniach

Występowanie: Tatry, Niżne Tatry,
Chocz, Mała Fatra

Opis:

Jest endemitem zachodniokarpackim i jednym z najstarszych gatunków roślin tatrzańskich - rośnie tu od trzeciorzędu. Łacińską nazwę (*saxifraga wahlenbergii*) nadano na cześć wybitnego szwedzkiego botanika Wahlengerga, autora pierwszego dzieła o florze Tatr, wydanego w 1814r.

Rośliny podobne

Skalnica darniowa

Skalnica gronkowa

Skalnica
karpacka

Skalnica seledynowa